

ser jo, at GMO'erne har alvorlig indvirkning på naturen, f.eks. på sommerfuglene. Og disse virkninger er begyndt at vise sig og at kunne dokumenteres videnskabeligt.

Det har affødt en voldsom debat i England. Det siges endda, at premierminister Tony Blair i sin regering nu er kommet under pres. Han har jo ellers tidligere været fuldstændig ukritisk tilhænger af GMO, bl.a. vist, fordi nogle af hans ministre havde forbindelser til disse selskaber. Men det viser sig altså, at det videnskabelige grundlag for at frigive GMO'erne bliver mere og mere foruroligende. Og for hver ny rapport, der kommer, bliver det mere og mere kritisabelt, hvis man slipper dem ud i naturen.

Samtidig har vi altså den situation, at Kommissionen ikke engang har villet foreslå en ansvarsordning, således at de landmænd, der eventuelt får lov til at lave GMO-produktion, stort set kan gøre det ansvarsfrit, og så skulle vi altså bruge disse her penge. Og det kan jo blive hele den halve milliard. Det kan det hurtigt blive. Ja, ministeren ryster på hovedet, men ministeren ved jo intet om, hvad det kommer til at koste. Ministeren ved intet om, hvor stor spredningen bliver. Ministeren ved intet om, hvor mange dyrearter, der går til som følge af konsekvenserne i naturen.

Det er der ingen, der ved. Og ministeren har så ganske vist sagt, at hun ikke vil godkende GMO'er, som kan have sundhedsfarlige og miljøskadelige konsekvenser. Det lyder da meget fint, men hun kan bare ikke vide, om en GMO har sådanne konsekvenser. Det ser man først efter adskillige års anvendelse af den pågældende GMO. Ministeren har nogle teoretiske beregninger om spredning til andre marker. Hvorvidt de holder eller ej, ved man først også efter praktisk anvendelse gennem flere år. Så det kan blive overordentlig dyrt. Det kan hurtigt opsuge hele fonden. Det vil vi altså ikke være med til at slippe løs.

Så jeg vil sige til ministeren, at under alle omstændigheder, uanset hvordan det går med alle de andre punkter, så vil det være en forudsætning for Enhedslisten, at de der GMO-penge simpelt hen kommer ud. Og så må det betales af dem, som måtte være indstillet på at dyrke GMO, gennem en forsikringsordning eller en anden form for garantistillelse.

Jeg er godt klar over, at det vil blive meget, meget dyrt, fordi en forsikringsordning jo skal tage højde for, at det kan blive milliardbeløb, der skal udbetales i erstatning. Men det er der

jo ikke noget at gøre ved. Og det må forsikringsfolk så sætte sig ned og beregne.

Jeg tror, det bliver en meget stor forsikringssum, der skal betales. Men hvis det er en meget stor forsikringssum, så er det jo bare udtryk for den samfundsmæssige risiko, som ligger i GMO-dyrkning.

Kl. 15.15

Når jeg i min ordførertale har hæftet mig forholdsvis meget ved det her punkt, er det, fordi jeg tror, regeringen har et letsindigt forhold til GMO'er. Det synes jeg også jeg fik en fornemmelse af ved ministerens besvarelser af GMO-spørgsmål under redegørelsesdebatten, og derfor syntes jeg, det var nødvendigt, at vi gik lidt mere i detaljer med det her i dag.

Der har været en diskussion om kammerateri og den slags ting. Nu skete der jo noget overraskende forleden i spørgetiden, idet statsministeren tidligere i en meget berømt grundlovstale har talt om kammerateri og vennetjenester i den socialdemokratiske bevægelse, men i spørgetimen i tirsdags her i Folketingssalen fastslog han, at der ikke i den danske centraladministration, hverken under denne eller tidligere regeringer – og altså heller ikke under den socialdemokratiske – har været tale om kammerateri og vennetjenester; en helt bemærkelsesværdig udtalelse, der var fuldstændig i glasklar modstrid med, hvad han sagde i sin grundlovstale i 2001, et fuldstændigt dementi af det.

Det vil formentlig glæde Socialdemokraterne at høre, at statsministeren på det punkt er kommet på bedre tanker, men sandheden er jo nok, at der findes mange områder, hvor der har været vennetjenester. Det ser vi også i visse ministerier i dag, og det er altså også en relevant diskussion i forbindelse med de her fonde.

Når det gælder den rene skatteyderdel, altså når det gælder forvaltningen af afgiftsmidler osv., skal der da som minimum være et udefrakommende flertal i disse fonde. Det sikrer Socialdemokratiets forslag jo, og det må jeg da antage at regeringspartierne vil kunne se fornuften i. Man kan jo ikke sætte, hvad skal man sige, snævre erhvervsinteresser til at forvalte en skat.

Derfor synes vi, at det socialdemokratiske forslag er mere i takt med tidens diskussion og mere i takt med statsministerens meget, meget kraftige holdning til kammerateri og vennetjenester, så det må man nærmest gå ud fra at regeringen vil være indstillet på at medvirke til.

Debatten har hele dagen igennem tydet på, at der er et flertal i Folketinget for mere økologi og